

NAMMINERSORNERULLUTIK OQARTUSSAT · GRØNLANDS HJEMMESTYRE

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik

Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Modtaget i Undervisningsministeriet

- 7 MAJ 2007

Sagsnr.:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland

Landstinget har den 20. marts 2007 og den 25. april 2007 behandlet forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland.

Undervisningsministeriet har fremsendt lovforslag til Landsstyret med anmodning om forelæggelse for Landstinget, således at dette kan afgive en udtalelse, som kan videregives til Folketinget.

Landstinget tilslutter sig det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland, idet Landstinget bemærker, at lovforslaget vil give mulighed for at sætte den vedtagne forordning om 10 års undervisningspligt i kraft.

Landstinget henstiller, at Folketinget behandler lovforslaget ved først givne lejlighed, således at både lovforslaget og den vedtagne forordning kan træde i kraft 1. januar 2008.

Til Undervisningsministeriets orientering fremsendes materiale fra Landstingets behandling af forslaget.

30. april 2007
J.nr. 51.00-00001
Dok.nr.251492

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 20 73
Kiip@gh.gl
www.nanoq.gl/kiip

Ikinngutinnersumik inuulluaqquillunga
Med venlig hilsen

Anna Louise Amkær
Fuldmægtig/jurist
alam@gh.gl

Kopi: AO, LLO, TM og Rigsombudet

Fremsat den {FREMSAT} af undervisningsminister (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland (Udvidelse af undervisningspligten)

§ 1

I lov nr. 579 af 29. november 1978 om folkeskolen i Grønland foretages følgende ændringer:

1. § 1, 2. pkt., ophæves.
2. § 2, stk. 1, 1. pkt., affattes således:
»Der er mindst 9 års undervisningspligt i Grønland.«
3. I § 2, stk. 2, ændres »8« til: »9«.
4. I § 4, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den xx.xx.xxxx.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget er en følge af Grønlands Hjemmestyres ønske om udvide undervisningspligten fra 9 år til 10 år.

Lov om folkeskolen i Grønland (lov nr. 579 af 29. november 1978 – se Folketingstidende 1978-1978 (L 579), Folketingets Forhandlinger spalte 301, 520, 2129, 2534, Tillæg A spalte 315, Tillæg B spalte 83 samt Tillæg C spalte 73) er en bemyndigelseslov, hvorefter hjemmestyret ved landstingsforordning selv fastsætter nærmere regler om folkeskolen i Grønland, herunder om folkeskolens formål og styrelse, om undervisningspligtens opfyldelse og om ydelse af uddannelsesstøtte til skoleelever. Ifølge loven er der 9 års undervisningspligt i Grønland.

Fra 1998 til 2005 blev grundlaget for en reform af den grønlandske folkeskoleordning udarbejdet. Arbejdet resulterede i, at folkeskolen blev struktureret som et 10-årigt undervisningsforløb, inddelt i tre trin, der hver udgør et sammenhængende fagligt og pædagogisk forløb. Dette gælder også det sidste trin (ældstetrinnet), der omfatter de tre sidste skoleår. Ældstetrinnet afsluttes med prøver i 10. klasse svarende til 9. klasse i Danmark. Elever, der i dag som følge af undervisningspligtens ophør forlader folkeskolen efter to af de tre sidste år, bliver således stillet ringere end elever, der afslutter hele det 10-årige undervisningsforløb, såvel kundskabs- og dannelsesmæssigt som med hensyn til de reelle og formelle muligheder for videre uddannelse.

Som anført er undervisningspligten i Grønland 9 år. Grønlands Hjemmestyre er således afskåret fra selv at udvide undervisningspligten ud fra en vurdering af grønlandske behov og forudsætninger. Allerede fra den 1. januar 1980, hvor Hjemmestyret overtog folkeskoleområdet, blev det fastsat, at undervisningspligten indtræder allerede i børnehaveklassen, som i Grønland benævnes 1. klasse. Som følge heraf ophører den grønlandske undervisningspligt allerede på det tidspunkt, hvor eleven alene har modtaget undervisning, der svarer til undervisningen på 8. klassetrin i Danmark.

Med forslaget bemyndiges hjemmestyret til at udvide undervisningspligten til 10 år. Se bemærkningerne til § 1, nr. 2.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget indeholder ingen økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for stat, kommuner og amtskommuner.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indeholder ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

4. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indeholder ingen administrative konsekvenser for borgerne.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

7. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Landsstyret har været inddraget i forudgående drøftelser om lovforslagets indhold. Lovforslaget har herefter inden fremsættelsen været forelagt Grønlands Hjemmestyre, der ved brev af ... har tilsluttet sig lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Sondringen mellem en 9-årig hovedskole og videreførelse med undervisning i yderligere et antal år udgår til fordel for den undervisningsstruktur, som Grønlands Hjemmestyre fastsætter.

Til nr. 2

Forslaget indebærer, at undervisningspligten er mindst 9 år. Det giver mulighed for, at Grønlands Hjemmestyre kan udvide undervisningspligten. Hjemmestyret har oplyst, at det efter en vedtagelse af dette lovforslag vil gennemføre landstingsforordning om udvidelse af undervisningspligten til 10 år.

Til nr. 3

Forslaget er en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 2.

Til nr. 4

Den gældende lov anfører, at ophold på kostskoler i Grønland og Danmark for børn i den undervisningspligtige alder er vederlagsfri, når kostskoleopholdet er tilrettelagt gennem folkeskolen i Grønland.

Denne bestemmelse er ifølge Grønlands Hjemmestyre uden praktisk betydning, da Grønland ikke længere har kost- eller realskoler i Danmark og foreslås derfor ophævet.

Sikringen af et barns mest hensigtsmæssige undervisning eller den bedst mulige udnyttelse af folkeskolens kapacitet medfører ikke kostskoleophold i Grønland og Danmark på nuværende tidspunkt, da den grønlandske folkeskole er blevet udbygget både fagligt og geografisk.

Til § 2

[Ikrafttræden]

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 1. Folkeskolen i Grønland er en offentlig skole. Folkeskolen består af en 9-årig hovedskole og kan videreføres med undervisning i yderligere et antal år.

§ 2. Der er 9 års undervisningspligt i Grønland. Undervisningspligten omfatter ethvert barn, der bor i Grønland eller skal opholde sig i Grønland i mindst 6 måneder.

Stk. 2. Når særlige grunde taler derfor, kan et barn dog fritages for undervisning efter 8 års undervisning.

Stk. 3. ...

Stk. 4. ...

§ 4. Undervisningen i folkeskolen er vederlagsfri. Det samme gælder ophold på kostskoler i Grønland og Danmark for børn i den undervisningspligtige alder, når kostskoleopholdet er tilrettelagt gennem folkeskolen i Grønland.

Stk. 2. ...

Lovforslaget

I lov nr. 579 af 29. november 1978 om folkeskolen i Grønland foretages følgende ændringer:

1. § 1, 2. pkt., ophæves.

2. § 2, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Der er mindst 9 års undervisningspligt i Grønland.«

3. I § 2, *Stk. 2.* ændres »8« til: »9«.

4. § 4, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

Undervisningsministeriet
Den 8. september 2006

Resumé af
forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland
(Udvidelse af undervisningspligten)

Lovforslaget er en følge af Grønlands Hjemmestyres ønske om at udvide undervisningspligten fra 9 år til 10 år.

Efter den gældende lov er undervisningspligten i Grønland fastsat til 9 år. Idet folkeskolen i Grønland er reguleret ved bemyndigelseslov, er en ændring af bemyndigelsesloven en nødvendig forudsætning for Grønlands Hjemmestyres gennemførelse af en landstingsforordning om folkeskolen i Grønland.

Fra 1998 til 2005 blev grundlaget for en reform af den grønlandske folkeskoleordning udarbejdet. Arbejdet resulterede i, at folkeskolen blev struktureret som et 10-årigt undervisningsforløb, inddelt i tre trin, der hver udgør et sammenhængende fagligt og pædagogisk forløb. Dette gælder også det sidste trin (ældstetrinnet), der omfatter de tre sidste skoleår. Ældstetrinnet afsluttes med prøver i 10. klasse svarende til 9. klasse i Danmark. Elever, der i dag som følge af undervisningspligtens ophør forlader folkeskolen efter to af de tre sidste år, bliver således stillet ringere end elever, der afslutter hele det 10-årige undervisningsforløb, såvel kundskabs- og dannelsesmæssigt som med hensyn til de reelle og formelle muligheder for videre uddannelse.

Efter den gældende lov er undervisningspligten i Grønland fastsat til 9 år. Grønlands Hjemmestyre er således afskåret fra selv at regulere undervisningspligten ud fra en vurdering af grønlandske behov og forudsætninger.

Fra den 1. januar 1980, hvor Hjemmestyret overtog folkeskoleområdet, blev det fastsat, at undervisningspligten indtræder allerede i børnehaveklassen, som i Grønland benævnes 1. klasse. Som følge heraf ophører den grønlandske undervisningspligt allerede på det tidspunkt, hvor eleven alene har modtaget undervisning, der svarer til undervisningen på 8. klassetrin i Danmark.

Forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland
(Landsstyret)

Forslag til Grønlands Hjemmestyres udtalelse til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland

Landstinget har den xx.xx og den xx.xx behandlet forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland.

Undervisningsministeriet har fremsendt vedlagte lovforslag til Landsstyret med anmodning om forelæggelse for Landstinget, således at dette kan afgive en udtalelse, som kan videregives til Folketinget.

Landstinget tilslutter sig det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland, idet Landstinget bemærker, at lovforslaget vil give mulighed for at sætte den vedtagne forordning om 10 års undervisningspligt i kraft.

Landstinget anmoder Folketinget om at behandle lovforslaget ved først givne lejlighed, således at både lovforslaget og den vedtagne forordning kan træde i kraft 1. januar 2008.

5. mødedag, tirsdag den 20. marts 2007.

Dagsordenens punkt 46

Forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland.

(Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

(1. behandling)

Mødeleder: Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Tommy Marø, Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Siumut.

Tak. På landsstyrets vegne skal jeg hermed forelægge forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland.

På efterårssamlingen 2006, punkt 41, vedtog Landstinget en forordning om indførelse af 10 års undervisningspligt. Idet Folketinget har den overordnede lovgivningskompetence på folkeskoleområdet, kræver en ændring af undervisningspligtens længde en ændring af lov om folkeskolen i Grønland. Den vedtagne forordning kan derfor først træde i kraft, når Folketinget har ændret lov om folkeskolen i Grønland.

Inden forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland fremsættes i Folketinget, skal Landstinget tilslutte sig forslaget.

Efter den gældende bemyndigelseslov er undervisningspligten i Grønland fastsat til 9 år. Den foreslåede ændring medfører, at undervisningspligten i Grønland skal være mindst 9 år, således at forordningen om indførelse af 10 års undervisningspligt kan gennemføres.

Det er Landsstyrets ønske, at forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland får Landstingets tilslutning, og at det fremsættes i Folketinget ved først givne lejlighed, således at ændringsloven og den vedtagne forordning kan træde i kraft 1. januar 2008.

Med disse korte bemærkninger overlades forslaget hermed til Landstingets velvillige behandling.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Det var Landsstyremedlemmet for Kultur og Uddannelse. Og nu går vi videre til partiernes ordførere. Først er det Jens Lars Fleischer, Siumut.

Jens Lars Fleischer, Siumuts ordfører.

Ruth er på tjenesterejse, derfor skal jeg fremlægge hendes ordførerindlæg.

Siumut er glad for at Landsstyret fremsætter et ændringsforslag til lov om folkeskolen i Grønland, og Siumut ser det som et naturligt skridt.

Siumut mener endvidere, at det er på at hjemmestyret overtager hele ansvaret for folkeskolen, da Siumut mener at det er på tide vi stopper Folketinget om lov. Vi har brugt lang tid på at tilpasse og sætte målsætninger op for Atuarfitsialak, samtidig med at undervisningspligten er taget under behandling, under udarbejdelsen. På denne måde bliver den obligatoriske undervisning i folkeskolen på 9. til 10. år, med afsæt fra 1. januar 2008.

Vi skal godkende Landsstyrets pålæg om at godkende forslaget om at fuldende ændringen, sådan så beslutningsforslaget også hurtigt kan komme videre i systemet, til godkendelse af det danske folketing.

Med disse ord skal vi komme med en påmindelse om, at Landsstyret opfordres til seriøst at arbejde for at sikre beskæftigelse til alle der kommer ud af folkeskolen.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Det var Jens Lars Fleischer, Siumut. Nu er det Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit.

Ane Hansen, Inuit Ataqatigiits ordfører.

Tak. Som Landsstyremedlemmet sagde i forelæggelsen, har Landstinget vedtaget, under efterårssamlingen 2006, punkt 41, en forordning om indførelse af 10 års undervisningspligt. Det samme gjorde Inuit Ataqatigiit under behandlingen.

Inuit Ataqatigiit er enige i, at forslaget til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland, i Folketinget får Landstingets tilslutning, og at de fremsætter det i Folketinget ved først givne lejlighed, således at ændringsloven og den vedtagne forordning kan træde i kraft 1. januar 2007.

Vi vil fra Inuit Ataqatigiit indstille, at sådant fremtidigt lovgivningsarbejde sikres god udnyttelse af ressourcer, idet man også indhenter udtalelse, indstillinger samtidig med lovgivningsarbejdet der også vedrører Folketinget.

Med disse bemærkninger er Inuit Ataqatigiit enige i Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland, i Folketinget. Tak.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Det var Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit. Og nu er det Jens B. Frederiksen, Demokraterne.

Jens B. Frederiksen, Demokraternes ordfører.

Først så skal jeg lige bemærke, derfor har jeg en lidt anderledes indlæg her, fordi det er kortere.

Vi skal fra Demokraterne oplyse, at vi støtter forslaget om forlængelse af skolepligten på folkeskolen.

Da forslaget er behandlet af udvalget for Kultur, Undervisning, Forskning og Kirke under efterårssamlingen, indstiller Demokraterne, at forslaget tiltrædes i dets nuværende form, uden behandling i udvalg. Tak.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Det var Jens B. Frederiksen, Demokraterne. Og nu er det Kristian Jeremiassen, Atassut.

Kristian Jeremiassen, Atassuts ordfører.

Tak. Ved indførelsen af Den Gode Skole, er det blevet vedtaget at forlænge undervisningspligten med 1 år, således at der fremover er 10 års undervisningspligt.

Eftersom det er Folketinget der har den overordnede lovgivningskompetence på folkeskoleområdet, kræver en ændring af undervisningspligtens længde en ændring af lov om folkeskolen i Grønland, og det er det der nu bliver realiseret.

Den vedtagne forordning kan først træde i kraft, når Folketinget har ændret lov om folkeskolen i Grønland, og det er som sagt dette der søges herigennem.

Eftersom der her er tale om et forslag, Landstinget allerede har vedtaget, skal vi uden yderligere kommentarer indstille nærværende forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland, til vedtagelse. Tak.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Det var Kristian Jeremiassen, Atassut. Nu er det Loritha Henriksen, Kattusseqatigiit Partiiat.

Loritha Henriksen, Kattusseqatigiit Partiiats ordfører.

I forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen har vi følgende bemærkninger:

Efter undersøgelse af landstingsbeslutningsforslaget, vil jeg, på vegne af Kattusseqatigiit Partiiat, kommentere således.

Det er også en af Kattusseqatigiit Partiiats vigtigste målsætninger, at børn og unges uddannelse til alle tider fremmes bedst muligt, samt at de afslutter folkeskolen med stabilt grundlag. Derfor anser jeg dagens beslutningsforslag som relevant.

Deri er mine begrundelser, at nogle af skoleeleverne, efter folkeskolens afslutning, stadig har behov for endnu et års skolegang.

Jeg har jo bemærket at nogle skoleelever stadig ikke føler sig parate, når de forlader folkeskolen, og således føler at de mangler redskaber til andre uddannelser.

Og samtidig nævne, at ældre elever i bygderne har problemer med anskaffelse af kollegieværelser, når de skal på skoleophold i byerne, idet antallet af kollegier i landet stadig er mangelfuldt.

Og jeg er sikker på at fremskydelse af et år kan gavne den unge selv og fremtiden, idet det kan medfølge mere stabilitet, og at dette kan forhøje elevernes resultater, og ikke mindst gavne overgangen til højere uddannelser. Samtidig befordre overvejelse af muligheden for et år tidligere afgang ikke skal udelukkes.

Og samtidig vil jeg gerne nævne, om det virkelig ikke er på tide at diskutere grundigere, snarlig bearbejdelse af flytning af skolelovgivning til landet. Deri, med henblik på vores nødvendige vedtagelser ifølge realiteterne, hvad angår folkeskolen. Dermed kunne vi også åbne muligheder for vurderinger, baseret på viden i landet.

Med således bemærkninger støtter jeg forslaget helt, og indstiller viderestilling til rette udvalg inden 2. behandling.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Det var Loritha Henriksen, Kattusseqatigiit Partiiat. Og nu er det Landsstyremedlemmet for Uddannelse med en kort bemærkning.

Tommy Marø, Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Siumut.

Jeg er, på vegne af Landsstyret, glad for at forslag om landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland, altså at Landstinget har afgivet en bemyndigelse til os, at gå ind for sådan et forslag.

Med disse korte bemærkninger, vil jeg gerne sige tak til samtlige partier for deres støtte.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Det var Landsstyremedlemmet for Uddannelser. Og jeg skal også udtale, at langt de fleste, altså flertallet, har indstillet at forslaget går videre til 2. behandling i sin foreliggende form.

Nu er vi nået frem til punkt 121, Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at sikre elever under Atuarfitsialak og andre lærestalter at kunne afholde eksamen på eget sprog, uanset hvilke sprog lærer eller censor besidder. Og det er så Doris Jakobsen, Siumut med sit forslag.

18. mødedag, onsdag den 25. april 2007.04.26

Dagsordenens punkt 46

Forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland.

(Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

(2. behandling)

Mødeleder: Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Nu er vi nået til dagsordens punkt 46, forslag til landstingsbeslutning Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om ændring af lov om folkeskolen i Grønland.

Det er Landsstyremedlemmet for uddannelse, der har fremlagt det. Lovudvalget fik under 1. behandling tilslutning fra et bredt flertal og blev ikke henvist til udvalgsbehandling. Der er ikke fremsat ændringsforslag.

Jeg skal spørge, om der er nogen, der har bemærkninger. Det er ikke tilfældet.

Nu går vi over til afstemning af forslaget.

Dem der stemmer for forslaget, bedes rejse sig.

29.

Dem der er imod bedes rejse sig.

Ingen.

Dermed er forslaget blevet vedtaget.